

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Виробництво радіопрограм

**програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня
спеціальності 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво”**

Харків, 2022

УДК 075.1

В 52

Друкується за рішенням ради факультету аудіовізуального мистецтва
(протокол № 1 від 23 серпня 2022 року)

Затверджено на засіданні кафедри телерепортерської майстерності
(протокол № 1 від 22 серпня 2022 року)

Рецензенти:

Т. Булах, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент ХДАК

Т. Логінова, завідувач кафедри телерепортерської майстерності, заслужений працівник
культури України

Укладач:

І.Коваленко, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент ХДАК

В 52

Виробництво радіопрограм : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів
вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 021 “Аудіовізуальне мистецтво та
виробництво”. М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури,
Ф-т аудіовізуал. мистецтва, Каф. телерепортерської майстерності ; [уклад. : І. Коваленко].
Харків: ХДАК, 2022. 14 с.

Навчальний курс “Виробництво радіопрограм” є одним із курсів за вибором для підготовки
бакалаврів зі спеціальності 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво” та розробленим
відповідно до змісту освітньої програми “журналістика” з урахуванням
практикоорієнтованості й вимог медіаіндустрії. Курс покликаний сформувати уявлення про
специфіку вироблення аудіопродукту як визначального засобу виразності радіоефіру. Для
студентів, викладачів, аспірантів, слухачів системи підвищення кваліфікації та
післядипломної освіти.

УДК 075.1(073.034)

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS: 5	Галузь знань: «02». «Культура і мистецтво»	Вибіркова
	Спеціальність: «021» – «аудіовізуальне мистецтво та виробництво»	Рік підготовки
		3-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 150	Освітня програма:	6-й
		Лекції
Тижневих годин: аудиторних – самостійної роботи –	Ступінь: бакалавр	10
		Практичні заняття
		32
		Індивідуальні заняття
		72
		Вид контролю: іспит
		3 год і 2 год консультацій

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 100/200

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розкрити сутність творчого процесу з виробництва аудіо творів, сформувати у здобувачів навички користування цим виразним засобом аудіо мистецтва.

Предметом курсу «Виробництво радіопрограм» є основні принципи та інструменти теорії та практики, концепції створення аудіо творів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен сформувати наступні **загальні та фахові компетентності**:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність працювати у команді.

ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК01. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно komponувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

Навчальна дисципліна передбачає формування наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН 2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.

ПРН 3. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.

ПРН 4. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.

ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН 7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).

ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм

ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно письмово.

ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

Згідно з програмними результатами вивчення дисципліни, студент:

1. Володіє культурою мислення, аналізує та обробляє інформацію, встановлює зв'язки зі вже набутими знаннями.

2. Володіє державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне), дотримуватись основних правил оформлення документації.

3. Володіє іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально- побутовій та професійній сферах, перекладати фахові тексти зі словником.

4. Усвідомлює колективну природу творення, необхідність взаємодії зі співтворцями та творчо-виробничими виконавцями на шляху від задуму до практичної його реалізації. Демонструє здатність осмислення, аналізу та критичного ставлення до власних та колективних ідей.
 5. Чітко уявляє компонентний склад аудіовізуального твору, розуміє природу, характеристики і властивості кожного з них, можливості взаємодії.
 6. Виявляє пошукову активність у ситуації, що вимагає вирішення, збирає факти, аналізує, моделює майбутні результати.
 7. Тлумачить слово як складову аудіовізуального образу. Усвідомлює суть та функції словесної дії. Володіє знаннями фонетичних, орфоепічних, лексичних, граматичних, семантичних та стилістичних норм української мови. Вміє виявити та відкоригувати помилки в усній та письмовій мові. Використовує в професійній діяльності палітру різноманітних мовних засобів виразності. Володіє навичками органічного поєднання слова з контекстом аудіовізуального твору.
 8. Вміє розробити концепцію аудіовізуального твору, формулює основні цілі та методи їх досягнення. Чітко і грамотно доносить задум, здатен передбачити способи реалізації, аналізує їх варіанти та обирає оптимальний. Тлумачить екранний твір не тільки як художньо-інформаційний продукт, а й як комерційний проект. Визначає конкурентну здатність творчого проекту та потенційну аудиторію. Здійснює планування творчого процесу, враховуючи технологічні та технічні особливості. Визначає на основі аналізу творчого процесу найбільш адекватні методи роботи. Оцінювання знань здійснюється за 100-ю рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання заліку, участь у практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, презентації результатів виконаних завдань з практичної роботи.
- Оцінювання знань здійснюється за 100-ю рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання заліку, участь у практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, презентації результатів виконаних завдань з практичної роботи.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Критерій оцінювання
90 – 100	A	відмінно	Студент засвоїв всі теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Вміє створювати монтажні фрази. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва. У створених відео та аудіо роботах демонструє здатність мислити подіями, відчуває логічну побудову твору та вміє спілкуватися з глядачем та радіослухачем.

82-89	B	добре	Студент засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Вміє створювати монтажні фрази. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва, але не володіє повним комплексом навичок виробництва. Здатний підготувати аудіо та відео роботу, але не відображає інформацію у повному обсязі.
74-81	C		Студент не достатньою мірою засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Недосконало володіє основами аудіовізуального виробництва. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва, але не володіє повним комплексом навичок виробництва. Не має навичок відображення інформації у повному обсязі.
64-73	D	задовільно	Студент погано засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє технікою комплексної роботи над аудіовізуальним твором. Вміє підготувати відео роботу, але не подає якісну інформацію та недосконало будує сюжет.
60-63	E		Студент погано засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє технікою створення аудіовізуального твору у повному обсязі. Виконує відео роботи, але не працює над якістю подання інформації.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент не засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє технікою створення аудіовізуального твору. Погано виконує відео роботи, не вміє подавати інформацію у повному обсязі.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент не відвідував занять з неповажних причин, та не засвоїв жодної з тем, передбачених програмою.

Методами демонстрування результатів навчання є презентація та публічне обговорення аудіо робіт, конспект за темами курсу, участь у науково-практичних конференціях, відповіді на питання контрольних робіт, оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми.

Види контролю:

1) поточний контроль – опитування, тестовий контроль, звіти за виконання практичних завдань, публічні покази семестрових робіт;
 підсумковий контроль – іспит (усні, письмові екзамени, диференційований залік показ авторської радіопрограми).

Підсумкова форма контролю - іспит.

Курс складає 15 тижнів теоретичної/практичної підготовки, має 5 змістовних модулів та 32 тем.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародне радіомовлення.

Тема 1. Поняття міжнародного радіомовлення в радіожурналістиці.

Поняття міжнародного радіомовлення в радіожурналістиці . Специфіка радіомовлення на закордонні країни. Діяльність Всесвітньої служби радіомовлення України . Становлення міжнародного радіомовлення за кордоном. Становлення міжнародного радіомовлення в СРСР. Міжнародні організації радіомовлення. Система засобів масової інформації. Поняття “радіо”, історія походження, становлення та вжитку. Радіомовлення в системі ЗМІ: характерні особливості, переваги та недоліки порівняно з іншими засобами масової інформації.

Радіожурналістика як наука.

Тема 2.Специфіка радіомовлення на закордонні країни.

Національне і транснаціональне радіомовлення.

Поняття національного радіомовлення. Структура національних радіокомпаній

Функціональні особливості діяльності державних радіокомпаній. Принципи діяльності державних радіостанцій. Функції працівників приватних радіостанцій.

Функції ЗМІ. Поняття “функція” в радіомовленні. Класифікація функцій радіомовлення. Поліфункціональність радіо.

Культурно-просвітницькі функції: естетична, просвітницька, розважальна, рекреативна. Вплив функцій на побудову мережі мовлення, форматування структури і змісту програм радіомовлення. Функції радіомовлення та законодавство у сфері ЗМІ.

Тема 3.Діяльність Всесвітньої служби радіомовлення України.

Регіональне,обласне і міське радіомовлення.

Поняття регіонального радіомовлення. Регіональне радіомовлення в сучасній структурі масової комунікації. Аудиторія місцевого-регіонального радіо. Специфіка інформаційних програм на місцевому радіо. Тенденції розвитку місцевого радіомовлення.

Історія розвитку українського недержавного радіомовлення. Причини та умови виникнення. Перші радіостанції в Україні. Мережа західноукраїнського недержавного мовлення. Становлення державного радіомовлення в Україні.

Державне і комерційне радіомовлення незалежної України.

Тема 4. Становлення міжнародного радіомовлення за кордоном..

Формат радіомовлення як визначник основних принципів і параметрів мовлення. Радіоформат і аудиторія радіостанцій. Вплив форматування на структурування програмних елементів, естетичні норми програмування.

Історія виникнення поняття “формат”. Перші радіоформати США. Класифікація і типологія форматів. Специфіка створення і розвитку форматування українського радіоефіру. Регіональні радіостанції та їх формати.

Тема 5 .Становлення міжнародного радіомовлення .

Інформаційне радіомовлення.

Основні принципи комунікації як засобу передачі інформації. Види інформації в контексті радіомовлення. Принципи інформаційної діяльності радіожурналіста. Законодавчі аспекти роботи радіожурналіста з інформацією. Вимоги до новин на радіо. Джерела інформації в радіомовленні. Основні принципи і методи викладу новин на радіо. Новинний блок та особливості роботи над ним.

Тема 6. Міжнародні організації радіо.

Жанрова палітра радіомовлення

Жанрова система радіомовлення, її специфіка. Жанри в контексті реалізації функціональної системи радіомовлення. Синкретизм радіожанрів: причина та наслідки.

Інформаційні жанри радіомовлення (інформаційна замітка, інтерв'ю, радіокореспонденція, репортаж). Група аналітичних жанрів (коментар, бесіда, ток-шоу). Художньо-документальні жанри (радіо-нарис, радіопортрет, радіофейлетон та ін.).

Змістовий модуль 2. Національне і транс національне радіомовлення.

Тема 7. Поняття національного радіомовлення.

Особливості виражальних засобів радіо в системі інших засобів масової інформації. Специфіка роботи журналіста з виражальними засобами радіо. Образне спілкування зі слухачем. Дві основні групи виражальних засобів радіо. Природні виражальні засоби як вихідний звуковий матеріал. Технічна група засобів, їх вплив на стилістику радіомовлення.

Слово (людське мовлення) як важливий виражальний засіб радіо. Моно- і діалогічність мовлення. Музика і шуми: основні та додаткові функції. Специфіка технічних стилетвірних засобів радіо: монтаж, “голосовий грим”, звукова мізансцена, реверберація та ін.

Тема 8. Структура національного радіомовлення.

Специфіка радіо й особливості його мови. Основні ознаки мови радіо. Акустичність як важлива ознака мови. Однотипність мовленєвого спілкування. Дистанційність. Синхронність мовлення і сприйняття. Розмовне мовлення та мова радіо. Норми мовлення та їх порушення (дефекти, сленг, іншомовна лексика). Невербальні засоби мови: специфіка, принципи застосування.

Поняття темпу мовлення. Сила звуку як важливий чинник функціонування радіопрограм. Висота тону. Тембр голосу і його вплив на слухача. Інтонація голосу як засіб виразності мовлення. Наголос. Специфіка функціонування пауз у радіомовленні.

Тема 9. Структура національних радіокомпаній.

Аудиторія радіо та її специфіка. Формат радіо й аудиторія. Основні форми вивчення радіоаудиторії. Принципи наукового дослідження (історизм, системність, комплексність, вибірковість). Методи вивчення (анкетування, інтерв'ю, аналіз документів, спостереження, експеримент, аудіометричні способи тощо).

Тема 10. Функціональні особливості державних радіокомпаній.

Інформаційна служба сучасного радіо

Основні завдання інформаційної служби радіо. Права та обов'язки працівників інформаційної служби. Планування роботи інформаційної служби.

Інформаційна служба радіо: зарубіжна та вітчизняна модель. Служба інформації у структурі державного та комерційного мовлення.

Тема 11. Принципи діяльності державних радіостанцій.

Специфіка музичного радіомовлення

Особливості форматування музичного радіомовлення. Концепція створення плей-листа. Ротація композицій в ефірі. Новітні форми музичного програмування.

Специфіка роботи радіоведучого (ді-джея): головні правила ведення ефіру. Основні вимоги до ді-джея.

Тема 12. Функції працівників приватних радіостанцій.

Сучасний радіопростір України

Всеукраїнське та регіональне мовлення. Взаємодія ретранслянтів і регіональних станцій. Виникнення медіа-холдингів та їх вплив на радіопростір.

Дротове та FM-мовлення. Державні радіостанції: характеристика формату, жанрово-стильової палітри, основні радіоведучі. Найпопулярніші комерційні FM-станції.

Змістовний модуль 3. Регіональне, обласне і міське радіомовлення.

Тема 13. Поняття регіонального радіомовлення.

Позитивні та негативні риси сучасного українського радіомовлення. Сучасне радіомовлення. Власна оцінка діяльності приватного радіомовлення.

Тема 14. Регіональне радіомовлення в сучасній структурі комунікацій.

Поняття регіонального радіомовлення. Регіональне радіомовлення в сучасній структурі масової комунікації.

Тема 15. Аудиторія місцевого регіонального радіо.

Тенденції розвитку місцевого радіомовлення.

Тема 16. Специфіка інформаційних програм на місцевому радіо

Психографічний портрет слухача місцевого регіону.

Аналіз місцевого радіомовлення.

Тема 17. Тенденції розвитку місцевого радіомовлення.

Фактори які визначають специфічність регіонального радіомовлення. Соціально економічні, політичні, культурні, національні.

Змістовний модуль 4. Шкільне та вузівське радіомовлення.

Тема 18. Поняття шкільного та вузівського радіомовлення.

Тематичне наповнення програм шкільного та вузівського радіомовлення. Специфіка вузівського радіомовлення.

Тема 19. Теми програм шкільного радіо.

Тематичне наповнення. Специфіка аудиторії.

Тема 20. Поняття вузівського радіомовлення.

Тематичне наповнення радіоефіру. Специфіка аудиторії.

Тема 21. Структура вузівського радіо. Особливості програм вузівського радіо. Шляхи поліпшення ефективності використання електронних ЗМІ у навчальному процесі та їх особливості.

Змістовний модуль 5. Інформаційні, політико ідеологічні та соціально економічні радіопрограми.

Тема22. Інформаційні радіопрограми. Радіоновини – оперативна й традиційна форма радіомовлення .Типи програм інформаційного радіомовлення. Час виходу в ефір. Особливості інформаційного типу програм.

Тема23 Політико-ідеологічні радіопрограми. Головні напрямки діяльності ЗМІ. Задоволення інформаційних інтересів суспільства. Забезпечення гласності. Вивчення громадської думки. Висвітлення діяльності держави.

Тема 24.Соціально-економічні радіопрограми.Шість найважливіших галузей використання ЗМІ.

Тема 25 Історико- культурологічні програми.Поняття історико-культурологічних програм.Різновиди історико-культурологічних передач на радіо.Історія очима молоді.

Тема 26 Освітньо-пізнавальні програми.Виховна функція сучасного радіомовлення.Проблеми освіти на хвилях радіо.Пізнавальна функція сучасного українського радіомовлення.

Тема 27 релігійні передачі.Релігійна проблематика на хвилях радіо.Церковно-релігійний компонент у структурі сучасного радіоефіру.Конфесійна тематика у світських ЗМІ.

Тема 28 Передачі для дітей та юнацтва.

Особливості радіомовлення для дітей та юнацтва.Аспекти інформаційної безпеки.Ціннісно-змістовний,комунікативний,пізнавальний,поведінковий,особистісний.Передачі для дітей дошкільного віку. Програми морально-естетичного спрямування. Казки в ефірі. Літературно-мистецькі радіожурнали . Культурологічні передачі для дітей.Розважально-пізнавальні програми для дітей

Тема 29 .Передачі для молоді.Музичні, розважальні,освітні,пізнавальні,історико-культурологічні програми.Тематичний діапазон програм для молоді.спортивні програми.Передачі для солдат.

Тема30.Музично-розважальні програми. Поняття формату радіостанції. Особливості формування національного радіоефіру. Розмаїття музичних програм за формами і жанрами. Позитивні і негативні риси сучасних музичних програм.

Теми 31.Авторські програми. Риси ведучих авторських програм. Функціональні особливості авторської програми. Структурування авторської програми на радіо. Різновиди авторських програм. Професійні якості журналіста. Творча підготовка до авторської програми. Інтерактивність в авторських програмах . Компетентність ведучого в авторській програмі.

Тема 32. Рекламні програми. Стильові та формотворчі засоби журналістики. Різновиди рекламної продукції на радіо. Рекламні блоки та час виходу в ефір.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	усього аудитор.	у тому числі			самост. роб.
			лекції	практ	індив.	
1	2	3	4	5	6	5
Змістовий модуль 1. Міжнародне радіомовлення						
Тема 1. Поняття міжнародного мовлення в радіожурналістиці	6	5	1	1	3	1
Тема 2. Специфіка радіомовлення на закордонні країни	5	4		1	3	1
Тема 3. Діяльність Всесвітньої служби радіомовлення України	4	3		1	2	1
Тема 4. Становлення міжнародного радіомовлення за кордоном	4	3		1	2	1
Тема 5. Становлення міжнародного радіомовлення в СРСР	4	4		1	2	1
Тема 6. Міжнародні організації радіо і телемовлення .	5	4	1	1	2	1
Усього за 1-й модуль	30	23	2	6	14	6
Змістовий модуль 2. Національне і транснаціональне радіомовлення						
Тема 7. Поняття національного радіомовлення	5	4	1	1	3	1
Тема 8. Структура національного радіомовлення	6	5	1	1	3	1
Тема 9. Структура національних радіокомпаній	4	4		1	2	1
Тема 10. Функціональні особливості діяльності державних радіокомпаній	4	4		1	2	1
Тема 11. Принципи діяльності державних радіостанцій	4	4		1	2	1
Тема 12. Функції працівників приватних радіостанцій	4	4		1	2	1

Усього за 2-й модуль	30	23	2	6	14	6
Змістовний модуль 3 Регіональне,обласне і міське радіомовлення						
Тема 13.Поняття регіонального радіомовлення.	6	4	1	1	2	1
Тема 14.Регіональне радіомовлення в сучасній структурі масової комунікації.	6	4	1	1	3	1
Тема 15.Аудиторія місцевого регіонального радіо.	6	5		1	3	1
Тема 16.Специфіка інформаційних програм на місцевому радіо.	6	5		1	3	1
Тема 17.Тенденції розвитку місцевого радіомовлення.	6	5		2	3	1
Усього за 3-й модуль	30	23	2	6	14	6
Змістовний модуль 4. Шкільне і вузівське радіомовлення.						
Тема 18.поняття шкільного та вузівського радіомовлення.	7	6	1	1	4	1
Тема 19.Теми програм шкільного радіо	7	6	1	1	4	1
Тема 20.Специфіка вузівського радіомовлення.	8	6		2	4	2
Тема 21.Структура вузівського радіо	8	6		2	2	2
Усього за 4 модуль.	30	24	2	6	14	6
Змістовний модуль 5 . Інформаційні,політико-ідеологічні та соціально-економічні радіопрограми.						
Тема22.Інформаційні радіопрограми	2	1		1	1	
Тема23.Політико-ідеологічні	2	1				1
Тема24Соціально-економічні	2	1			1	
Тема 25.Історико-культурологічні	4	2			1	1
Тема 26.Освітньо-пізнавальні	4	2		1	1	
Тема27.Релігійні передачі.	3	3		1	1	1
Тема 28.Передачі для дітей та юнацтва.	5	3		1	2	1
Тема 29.Передачі для молоді.	2	3		1	2	1
Тема 30.Музично-розважальні програми.	2	3		1	2	1
Тема 31.Авторські програми.	4	4	1	1	2	1
Тема 32.Рекламні програми.	2	4		1	2	
Усього за 5 модуль	30	26	2	8	16	7
Усього з курсу	150	119	10	32	72	31

Методичні рекомендації до практичних занять

Теми практичних занять

№ з/п	Тема	
1.	Радіомовлення в системі ЗМІ, характерні особливості, переваги і недоліки.	2
2.	Специфіка функціонування радіомовлення на сучасному етапі.	2
3	Інтернет радіомовлення.	2
4	Система інформаційних функцій радіомовлення.	2
5	Створення та розвиток світового радіомовлення.	2
6	Історія розвитку Українського радіомовлення.	2
7	Державне та комерційне радіомовлення.	2
8	Вимоги до новин на радіо.	3
9	Регіональні радіостанції та їх формати.	3
10	Вимоги до новин на радіо.	3
11	Жанрова система радіомовлення її специфіка	3
12	Основні ознаки мови радіо.	3
13	Основні форми вивчення радіоаудиторії.	3

Перелік завдань	Зміст завдань
1. Вибір теми авторської програми	1. Підібрати близьку і цікаву як собі так і слухачеві тему авторської програми.
2. Сценарний план авторського аудіопродукту	2. Розробити сценарний план своєї програми.
3. Принципи формування інформаційної складової	3. Знайти аудіоприклади дотримання принципів інформармаційної складової.
4. Підбір матеріала	4. Представити матеріал програми.
5. Аналіз звуку в аудіовізуальному творі	5. Створити схему використання звукових засобів на основі аналізу відеотвору .
6. Підбір музичного фону аудіовізуального продукту	6 .Надати приклади та зробити аналіз музичного образу який би підходив до теми авторській програмі..
7. Створення своєї аудіоєфірної заставки.	7. Надати варіанти музичних заставок для своєї програми..
8. Кампановка всієї авторської програми	8. Створити одне ціле аудіовізуального продукту..

Методичні рекомендації для проведення самостійної роботи

Основними формами самостійної роботи студентів з курсу є:

- ☐ Опрацювання літератури з тем курсу;
- ☐ Складання конспектів;
- ☐ Перегляд та аналіз аудіо програм;
- ☐ Складання словників сучасних аудіовізуальних медійних термінів;

- ☐ Підготовка доповідей, повідомлень;
- ☐ Виконання практичних завдань ;
- ☐ Підготовка до заліку, іспиту.

Теми самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Радіомовлення в системі ЗМІ.	4
2	Тема 2. Специфіка функціонування радіомовлення на сучасному етапі..	4
3	Тема 3. Класифікація функцій радіомовлення. Поліфункціональність радіо.	4
4	Тема 4. Система інформаційних функцій радіомовлення..	4
5	Тема 5. Функції забезпечення соціального управління суспільством.	4
6	Тема 6. Державне і комерційне радіомовлення України..	4
7	Тема 7. Джерела інформації в радіомовленні.	4
8	Тема 8. Основні принципи викладу новин на радіо..	4

Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

При викладанні курсу застосовується низка методів, а саме: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, евристично-дослідницький метод.

Форми контролю

Письмове тестування, результати виконання практичної роботи та самостійної роботи, підсумковий контроль - іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Вид завдання	Кількість балів
Паписання сценарного плану авторської радіопрограми	10
Підбір основного матеріалу	10
Підбір основного музичного матеріалу.	10
Редагування основного матеріалу програми	10
Схема використання звукових засобів на основі аналізу аудіотвору	10
Приклади та аналіз музичного аудіо з приводу монтажу звука.	5
Приклади радіо програм	5
Запис авторської програми з музичним фоном	10
Приклади звукової гри і використання її в авторській програмі	5
Приклади різних за жанром радіопрограм їх прослуховування	5
Авторська радіопрограма	10
Іспит	10
Загалом	100

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення (методичні матеріали до виконання практичних робіт та самостійної роботи).

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,

використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Мультимедійний проектор, ноутбук, монітор.

Рекомендована література

Основна

1. Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: Підручник / О.Я.Гоян. – К., 2004.
2. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник / В.В. Лизанчук — К.: Знання, 2006. — 628 с.

Додаткова:

3. Бабчук Е. Прямий ефір: з чого все починалось... Аналіз сучасного стану прямоефірних передач / Емма Бабчук // Ведучий у практиці сучасного радіомовлення : зб. навч.-метод. матеріалів. – К., 2006. – С. 9 – 19
4. Благовірна Н. Структурно-формульовальні елементи мовлення ЧМ (FM)-радіостанцій м. Луцька / Н. Благовірна // Теле- та радіожурналістика. – 2011. – Вип.10. – С. 142 – 147.
5. Браун Д. Р., Файерстоун Ч. М., Міцкевич Е. Теле/радіо новини та меншини. – К., 1996.
6. Головенко І. Виразальні засоби в інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних радіожанрах / І. Головенко // Теле- та радіожурналістика. – 2016. – Вип. 15. – С. 135 – 141.
7. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. — Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. — 184 с.
8. Гоян О. Я. Інформаційно-музичне радіомовлення для молоді (з досвіду українського радіо) // Журналістика. Преса. Телебачення. Радіо. – 1991. – Вип. 23. – С. 30-40.
9. Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту : підруч. / Гоян О.П. – К.: Веселка, 2004. – 208с.
10. Гоян О. Я. Радіоформати на українському аудіоринку: специфіка вибору / О.Я. Гоян // Українська журналістика – 99. – К., 1999.

11. Дворянин П. Звукова атмосфера в радіотворчості / П. Дворянин // Теле- та радіожурналістика. – 2009. – Вип.8. – С. 131 – 135.
12. Єгоров О. Що сталося з українським радіомовленням / Єгоров Олександр // Говорить і показує Україна. – 2003. – № 2.
13. Качкан В.А., Лизанчук В.В. Особливості підготовки матеріалів для радіо і телебачення : навч. посібник / В. А. Качкан, В. В. Лизанчук. – Львів : Ред.-вид. група ун-ту, 1987. – 68 с.
14. Крупський І. Інформаційний простір України: нові реалії, старі проблеми / І. Крупський // Теле- та радіожурналістика. – 2011. – Вип.10. – С. 89 – 95.
15. Куйбіда В., Розпутенко І. Гуманітарне роззброєння? Інформаційний простір як об'єкт зовнішньої і внутрішньої політико-ідеологічної агресії проти України / В. Куйбіда, І. Розпутенко // Слово Просвіти. – 2016. – 25 лют. – 2 берез.
16. Лизанчук В. В., Кузнецова О.Д. Методи збирання і фіксації інформації в журналістиці : навч. посібник / В. В. Лизанчук, О.Д.Кузнецова. – К. : НМК ВО при Міністерстві УРСР. – 1991. – 96 с.
17. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя : АА ТанDEM, 2016. – 192 с.
18. Малетич Т. Авторське «Я» в радіоматеріалах / Т. Малетич // Теле- та радіожурналістика. – 2011. – Вип.10. – С. 96 – 112.
19. Маловічко О. Порівняльна характеристика диктора і ведучого радіопрограми / О. Маловічко // Журналіст України. – 2002. – № 2.
20. Миронченко В. Я. Основи інформаційного радіомовлення : підручник / В. Я. Миронченко. – К. : ІЗМН, 1996. – 440 с.
21. Мірошніченко П. В. Звуковий образ радіомовлення як медіаефект / В. П. Мірошніченко // наукові записки Інституту журналістики, 2013. – Т. 53. – С. 250 – 253.
22. Мірошніченко П. В. Комунікативна ефективність звукового образу радіопрограм (фокус-групове дослідження) / П. В. Мірошніченко // Наукові записки Інституту журналістики, 2013. – Т. 53. – С. 245 – 248.
23. Набруско В. Суспільне мовлення як виклики інформаційної доби / В. Набруско // Теле- та радіожурналістика. – 2015. – Вип.14. – С. 69 – 76.
24. Нагорняк М. Інформаційне мовлення Національної радіокомпанії України : монографія / М. Нагорняк. – К. : Видавництво ЛВК, 2008. – 132 с.
25. Нагорняк М. Нова ера в розвитку українського радіо / М. Нагорняк // Українська журналістика – 99: 36. наук. праць. – К.: ЦВП, 1999. – С. 155 – 158
26. Савін О. Ловля рекламодавця на слухача. // Галицькі контракти. - 2002. – №
27. Сербенська О. Роздумуючи про сутність радіо / О. Сербенська // Теле- та радіожурналістика. – 2012. – Вип.11. – С. 316 – 325.
28. Сімашова А. «Радіобачення» як унікальна модель конвергенції ЗМК (на прикладі діяльності італійського радіобачення «RTL 102.5») / А.Сімашова // Теле- та радіожурналістика. – 2013. – Вип.12. – С. 378 – 385.
29. Томан І. Мистецтво говорити : перекл. з чес. – 2-ге вид. / І. Томан. – К., 1989.
30. Хегі Г. Свобода слова та інформації в засобах масової інформації в Європі / Г. Хегі // Журналіст України. – 2001. – №3.
31. Шевчук І. Особливості національного мовлення: на прикладі окремо взятого регіонального державного радіо / Ігор Шевчук // Ведучий у практиці сучасного

радіомовлення: 3б. навчально-методичних матеріалів. – К., 2006. – С. 70 – 79.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
4. www.gender.ru – науково-просвітницький портал.
5. www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
6. <http://freelib.in.ua> – безкоштовна електронна бібліотека.
7. <http://mediatopos.org> – Центр медіа комунікацій і візуальних досліджень ХНЦ ім. В. Н. Каразіна.
8. <https://scholar.google.com/> - Google академія.
9. <https://www.webofknowledge.com> - Web of Science.

Контрольні питання з дисциплін

1. Поняття міжнародного мовлення в радіожурналістиці
2. Специфіка радіомовлення
3. Історія розвитку радіомовлення на закордонні країни
4. Діяльність Всесвітньої служби радіомовлення України.
5. Становлення міжнародного радіомовлення за кордоном.
6. Становлення міжнародного радіомовлення .
7. Міжнародні організації радіо і телемовлення.
8. Поняття національного радіомовлення.
9. Структура національного радіомовлення
10. Структура національних радіокомпаній.
11. Функціональні особливості діяльності державних радіокомпаній.
12. Принципи діяльності державних радіостанцій.
13. Функції працівників приватних радіостанцій.
14. Типова структура приватних радіостанцій.
15. Поняття регіонального радіомовлення.
16. Регіональне радіомовлення в сучасній структурі масової комунікації.
17. Аудиторія місцевого-регіонального радіо.
18. Специфіка інформаційних програм на місцевому радіо.
19. Тенденції розвитку місцевого радіомовлення.
20. Поняття шкільного та вузівського радіомовлення.
21. Тематика програм шкільного радіо.
22. Специфіка вузівського радіомовлення.
23. Структура вузівського радіо.
24. Історико-культурологічні передачі.
25. Освітньо-пізнавальні.
26. Релігійні передачі.
27. Передачі для дітей та юнацтва.
28. Передачі для молоді.
29. Музично-розважальні програми.
30. Авторські програми.
31. Рекламні програми.

Навчальне видання

Виробництво радіопрограм

програма та навчально-методичні матеріали до курсу

Укладач :
канд. із соц. комунікацій *І. Коваленко*

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. Коваленко*

План 2022

Формат 60x84/16
Гарнітура “Times”. Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Адреса редакції видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК